



Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://www.valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/795>

| | |
|-----------|---|
| Jautājums | Kurš putns <i>lirina</i> ? |
| Atbilde | <p>Debesīs <i>lirina cīrulis</i>.</p> <p>Lirināt (arī ļirināt) nozīmē 'radīt dzidras, augstumā ātri mainīgas balsis skaņas'. Janīna Kursīte raksta, ka ļirināt vai lirināt 'saka par cīruļa vai cita dziedātājputna balsi, dažkārt arī par cilvēka sajūsmīgu valodu'. Pārnestā nozīmē lirināšanu attiecina arī uz citām augstām, arī čīkstošām skaņām, piemēram, <i>dziedāja ragu slieces, lirināja ratu riteņi</i> (S. Kaldupe).</p> <p>Sarunvalodā vārdu <i>ļirināt</i> nievājoši lieto ar nozīmi 'radīt augstas, mainīgas balsis skaņas (parasti smieklus)', piemēram, <i>Ko tu vienmēr tā paklusu ļirini?</i> Izloksnēs tas sastopams ar nozīmi 'neskaidri, nesaprotami runāt'.</p> |
| Avoti | <p>Kursīte, J. <i>Neakadēmiskā latviešu valodas vārdnīca jeb novadu vārdene</i> Rīga : Madris, 2007, 444. lpp.</p> <p><i>Latviešu literārās valodas vārdnīca</i>. 4. sēj. Atb. red. L. Ceplītis. Rīga : Zinātne, 1980, 724. lpp.</p> <p><i>Latviešu literārās valodas vārdnīca</i>. 5. sēj. Atb. red. L. Ceplītis. Rīga : Zinātne, 1984, 31. lpp.</p> <p>Mīlenbahs. K. K. <i>Mīlenbaha Latviešu valodas vārdnīca = Lettisch-deutsches Wörterbuch / redīgējis, papildinājis, turpinājis J. Endzelīns. I–IV sēj.</i> Rīga : Izglītības ministrija; Kultūras fonds, 1923, 541. lpp.</p> <p>Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: lirināt</p> |

